

DGG-001-001570

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

May / June - 2015

Sociology : Paper-XVI

(Population and Society) (New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001570

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

- (1) બધાજ પ્રશ્નોનાં ઉત્તર લખો.
- (2) MCQનાં જવાબ ઉત્તરવહીમાં લખવા.

1 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો :

20

- (1) ઈ.સ. 1991માં ભારતની વસ્તી કેટલી હતી ?
  - (A) 54 કરોડ
  - (B) 65.58 કરોડ
  - (C) 77 કરોડ
  - (D) 84.63 કરોડ
- (2) ઈ.સ. 2011માં ભારતમાં સ્ત્રી શિક્ષણનું પ્રમાણ કેટલા ટકા હતું ?
  - (A) 45%
  - (B) 30%
  - (C) 70%
  - (D) 75%
- (3) ઈ.સ. 2011માં ભારતમાં દર હજાર પુરુષોએ સ્ત્રીઓની સંખ્યા કેટલી હતી ?
  - (A) 940
  - (B) 927
  - (C) 925
  - (D) 933
- (4) સમાજશાસ્ત્ર વસ્તી અને સમાજ વચ્ચેની કઈ બાબતનો અભ્યાસ કરે છે ?
  - (A) આંતરક્રિયાનો
  - (B) માનસશાસ્ત્રી ક્રિયાનો
  - (C) આર્થિક ક્રિયાનો
  - (D) સાહિત્યિક ક્રિયાનો

- (5) ભારતનો ભૂમિ વિસ્તાર કેટલા ચોરસ કિ.મી. છે ?
- (A) 632724
(B) 7823623
(C) 23788362
(D) 3287263
- (6) ઈ.સ. 2001માં ભારતમાં શિક્ષણનું પ્રમાણ કેટલા ટકા હતું ?
- (A) 40%
(B) 75%
(C) 35%
(D) 65%
- (7) રોબર્ટ માલ્થુસે વસ્તી અંગેનો સિદ્ધાંત ક્યારે રજૂ કર્યો ?
- (A) 19મી સદી
(B) 18મી સદી
(C) 16મી સદી
(D) 12મી સદી
- (8) વસ્તી વૃદ્ધિનું નિર્ણાયક પરિબલ કયું છે ?
- (A) ધાર્મિક વિકાસ
(B) સ્થળાંતર
(C) આર્થિક વિકાસ
(D) કૃષિ વિકાસ
- (9) ઈ.સ. 2007માં બાળમૃત્યુ દર કેટલો હતો ?
- (A) 15
(B) 50
(C) 35
(D) 55
- (10) સ્થળાંતર કેવા પ્રકારની ઘટના છે ?
- (A) વસ્તીશાસ્ત્રીય
(B) જૈવિક
(C) આર્થિક
(D) સામાજિક

- (11) સ્થળાંતરનો પ્રશ્ન હલ કરવા માટે કઈ બાબતોની આવશ્યકતા છે ?
- (A) આંતરિક વિગ્રહ
 (B) આંતરિક સમાયોજન
 (C) આંતરરાષ્ટ્રીય સરકાર
 (D) એકપણ નહીં
- (12) રોબર્ટ માલ્થસ કયા દેશના વિદ્વાન હતા ?
- (A) સ્વીડન
 (B) ચીન
 (C) ભારત
 (D) બ્રિટન
- (13) રોબર્ટ માલ્થસના વસ્તી સિદ્ધાંતના ટીકાકાર કોણ હતા ?
- (A) ઈસ્ટાર્લિન
 (B) હુવર
 (C) કાર્લમાર્ક્સ
 (D) દુર્બિમ
- (14) ભારતમાં કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમ ક્યારથી અમલમાં મૂકવામાં આવ્યો ?
- (A) ઈ.સ. 1951 થી
 (B) ઈ.સ. 1950 થી
 (C) ઈ.સ. 1954 થી
 (D) ઈ.સ. 1953 થી
- (15) ઈસ્ટ વસ્તીનો સિદ્ધાંત કોણે રજૂ કર્યો ?
- (A) લેનિન
 (B) કાર્લમાર્ક્સ
 (C) સોડર્સ
 (D) દુર્બિમ
- (16) સમાજમાં વસ્તી વૃદ્ધિનો દર કઈ બાબતને આભારી ગણાય છે ?
- (A) જન્મદર
 (B) શિક્ષણ પ્રમાણને
 (C) ધાર્મિકતાને
 (D) નૈતિકતાના પ્રમાણને

(17) ભારતમાં કેટલા ટકા વસ્તી ગરીબીની રેખા નીચે જીવે છે ?

- (A) 10% (B) 27%
(C) 29% (D) 30%

(18) ભારતમાં કેટલા ટકા વસ્તી ગામડામાં વસે છે ?

- (A) 73% (B) 50%
(C) 70% (D) 20%

(19) ભારતમાં દર મિનિટે કેટલા બાળકો જન્મે છે ?

- (A) 10 (B) 60
(C) 30 (D) 25

(20) ઈ.સ. 1951માં ભારતની વસ્તી કેટલી હતી ?

- (A) 36 કરોડ (B) 46 કરોડ
(C) 40 કરોડ (D) 20 કરોડ

2 વય અને લિંગની સમજૂતી આપી તેની સામાજિક અસરો વર્ણવો. 10

અથવા

2 પ્રજનનશીલતાનો અર્થ આપી તેના પ્રકારો ચર્ચો.

3 માલ્યસના વસ્તી સિદ્ધાંતને સવિસ્તર સમજાવો. 10

અથવા

3 ભારતમાં વસ્તીના અભ્યાસની આવશ્યકતા જણાવો.

4 (અ) ટૂંકનોંધ : (કોઈપણ એક) 8

- (1) સ્થળાંતરના કારણો
(2) વસ્તી સેકાંતિનો સિદ્ધાંત સમજાવો.

(બ) ટૂંકનોંધ (કોઈપણ એક) 8

- (1) સામાજિક વિકાસની વસ્તી વૃદ્ધિ ઉપર અસરો જણાવો.
(2) ઈસ્ટ વસ્તીનો સિદ્ધાંત.

5 ટૂંકમાં ઉત્તર આપો : (કોઈપણ બે) 14

- (1) સ્થળાંતરનાં પ્રકારો જણાવો.
(2) ભારતમાં મૃત્યુનાં કારણો.
(3) ભારતમાં ઊંચા જન્મદરનાં કારણો.
(4) વસ્તી અને સમાજ વચ્ચેના સંબંધ સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) All questions are compulsory.
- (2) Write answer of all the MCQ questions in main answer sheet.

1 M.C.Q.

20

- (1) What was the population of India in 1991 ?
  - (A) 54 crores
  - (B) 65.58 crores
  - (C) 77 crores
  - (D) 84.63 crores

- (2) What is the percentage of women's education in India in 2011 ?
  - (A) 45%
  - (B) 30%
  - (C) 70%
  - (D) 75%

- (3) How many women per thousand men are there in India in 2011 ?
  - (A) 940
  - (B) 927
  - (C) 925
  - (D) 933

- (4) Which matter is studied for population and society under sociology ?
  - (A) Inter activities
  - (B) Psychological activities
  - (C) Economical activities
  - (D) Literature activities

- (5) What is the locked area of India ?
  - (A) 632724
  - (B) 7823623
  - (C) 23788362
  - (D) 3287263

- (6) What is the percentage of education in India in 2001 ?
(A) 40%
(B) 75%
(C) 35%
(D) 65%
- (7) When did Robert Malthus introduced his theory on population ?
(A) in 19th century
(B) in 18th century
(C) in 16th century
(D) in 12th century
- (8) Which factor is responsible for population growth ?
(A) Religious development
(B) Migration
(C) Economical development
(D) Agricultural development
- (9) What was the infant death rate in 2007 ?
(A) 15
(B) 50
(C) 35
(D) 55
- (10) Which types of event the migration is ?
(A) Population
(B) Biological
(C) Economical
(D) Sociological
- (11) Which thing is essential to solve the problem of migration ?
(A) Internal Conflict
(B) Internal Arrangement
(C) International government
(D) None of these

- (12) In which country Robert Malthus Lived ?
(A) Sweden
(B) China
(C) India
(D) Britan
- (13) Who criticize Robert Malthus theory of population ?
(A) Eastarlim
(B) Huvar
(C) Karl Marx
(D) Durkem
- (14) When was the family planning programme implemented in India ?
(A) 1951
(B) 1950
(C) 1954
(D) 1953
- (15) Who has introduced the theory of optimum population ?
(A) Lenin
(B) Karl Marx
(C) Sundarce
(D) Durkhem
- (16) Which matter is responsible for population growth in society ?
(A) Birth rate
(B) Proportion of education
(C) Religious
(D) Proportion of morality
- (17) How many population India live under the poverty line ?
(A) 10%
(B) 27%
(C) 29%
(D) 30%

(18) What percentage of people live in village of India ?
(A) 73% (B) 50%
(C) 70% (D) 20%

(19) How many children are born per minute in India ?
(A) 10 (B) 60
(C) 30 (D) 25

(20) What population was there in India in 1951 ?
(A) 36 crores (B) 46 crores
(C) 40 crores (D) 20 crores

2 Define the age and sex and discuss its social implication. 10

OR

2 Discuss on the meaning of fertility and its types.

3 Explain the Malthus's theory of population. 10

OR

3 Write the importance of study of Indian Population and its necessity.

4 (a) Short note : (any **one**) 8

(1) Cause of migration

(2) Write the theory of demographic transition

(b) Short note : (any **one**) 8

(1) The impact of social development on population growth.

(2) Theory of optimum population.

5 Short answers : (any **two**) 14

(1) Write the types of migration.

(2) Write the causes of mortality in India.

(3) Write the causes of high birth rate in India.

(4) The relationship between population and society.